

Apie kai kurias automobilių, išmaniųjų telefonų bei kitas funkcijas yra kalbama, jog jos naudingos du kartus. Pirmą – kai pabandai pats, antrą – kai parodai jos veikimą draugui. Bet būna ir priešingai: tarsi menkai naudingos, tačiau jų prireikia visiškai netikėtose situacijose. Pavyzdžiui, septynios sėdimos vietos.

Poreikis į vieną transporto priemonę sutalpinti daugiau nei 5 asmenų šeimą atsirado dar pirmoje praėjusio amžiaus pusėje, tačiau automobilių pramonė nebuvo tokia lanksti kaip šiomis dienomis ir negalėjo pasiūlyti rinkai visko, ko ji geidžia. Juolab kad ir perkamoji galia buvo kito lygio: šiandien asmeninį automobilį gali turėti daugelis, tačiau tuomet Europoje tokia prabanga buvo nedaugeliui prieinama.

Geriau daugiau nei mažiau

Pokario eros automobiliai turėjo 4–5 sėdimas vietas, o didesnės grupės keliaudavo viešuoju transportu – autobusais ar traukiniais. Toks pasirinkimas visuomenę tenkino neilgai, tad įpusėjus XX amžiui kai kurie dideli visureigiai turėjo papildomą opciją – į bagažinę buvo galima įmontuoti dvi sėdynes ir taip vežti 7 žmones. Vieni pirmųjų tai padarė „Land Rover“.

Devintąjį dešimtmetį rinkoje debiutavo pirmieji vienetūriai – septynias sėdimas vietas turintys šeimyniniai automobiliai, negalintys pasigirti dideliu pravažumu. Tačiau jie buvo komfortiški kelionėse, erdvūs, daugiavaikės šeimos juose jautėsi patogiai.

Praėjus dar trim dešimtims metų abu kėbulo tipai susijungė: pasirodė pirmieji septynias vietas turintys krossoveriai, kurių kaina – ne ką didesnė nei vienetūrių. Jie pasižymi ir didele salono erdve, ir praktiškumu, ir pravažumu.

Kai septynviečiai krossoveriai atrado savo nišą rinkoje, vietos joje toli gražu nepadaugėjo vienetūriams. Tradicinių vienetūrių pardavimai, Europos automobilių gamintojų asociacijos (ACEA) duomenimis, kiekvienais metais sparčiai mažėja. Pavyzdžiui, dar 2005 m. jie (tiek septynviečiai, tiek penkiaečiai) sudarė 18,9 proc. visų Europoje parduotų naujų automobilių. Praėjus dešimtmečiui, 2015 m., šis skaičius sumenko iki 11,4 proc., o 2017 m. jų buvo vos 9,2 proc.

Europoje gana sparčiai mažėja ir sedanų bei universalų pardavimas. Jų, kaip ir vienetūrių, vietą užima krossoveriai – panašiai kainuojantys automobiliai, galintys pasiūlyti daugiau erdvės ir praktiškumo.

Kodėl SUV?

Šiuo metu kas trečias pasaulyje parduodamas automobilis yra didesnio pravažumo (SUV). Ši

tendencija auga, tad net ir visureigių niekada nekūrę gamintojai neria į šią rinką. Tai – ne tik vidutinės klasės automobilių gamintojai, bet ir prestižiniai „Bentley“, „Lamborghini“ ar „Rolls-Royce“. O kiti vienatūriai tampa krossoveriais.

Pavyzdžiui, 2017 m. rinkoje debiutavęs „Peugeot 5008“ yra antros kartos 5008. Pirmoji šio modelio karta buvo panašesnė į tradicinį vienatūrį, kuriuo nuo asfalto nuvažiuoti nebūtų malonu. Visame pasaulyje auganti didesnio pravažumo automobilių karštinė privertė šio gamintojo inžinierius kiek pakeisti planus ir vienintelį gaminamą septynvietį lengvąjį asmeninės paskirties automobilį užkelti ant krossoverio SUV platformos.

Kodėl žmonės juos taip mėgsta? Priežastys paprastos: šiuolaikinės technologijos leidžia SUV modelius subalansuoti taip, kad jie būtų valdomi tarsi hečbekai ir nedaug nuo jų atsiliktu degalų ekonomijos srityje. Aukštesnė sėdėseną bei didesnis praktiškumas – galimybė nesibaiminant įveikti prastos kokybės kelius – lemia, jog krossoveriai labai sparčiai atima rinką iš vienatūrių ir kai kurių kitų ilgesnę istoriją turinčių automobilių kėbulo tipų.

Pardavimų rezultatai rodo, kad gamintojų sprendimai kurti universalesnius automobilius pasiteisina. Juos įvertina ir automobilių žurnalistai, pavyzdžiui, trys iš paskutinių keturių „Lietuvos metų automobilio“ konkursų nugalėtojų yra krossoveriai, o „Peugeot 5008“ pastaruosiuose rinkimuose gavo „Šeimos automobilio 2018“ apdovanojimą.

Galiūnas mėgsta visureigius

Vienas iš SUV automobilių gerbėjų – stipriausias planetos žmogus Žydrūnas Savickas. Jo pomėgiai kone idealiai atitinka šiandienės tendencijas: galiūnas mėgsta vairuoti būtent septynviečius visureigius. Šiuo metu jo naudojamas „Peugeot 5008“ taip pat turi 7 sėdimas vietas.

Sportininkas neslepia, kad tokį pasirinkimą lemia ir praktiškumas – į mažesnę automobilį jis tiesiog netilptų. O dažnai vežant keleivius, visureigio suteikiama erdvė atsiperka.

„Automobilyje 7 sėdimas vietas panaudoti yra tekę. Kartais ši funkcija praverčia, kai turi svečių ar reikia į kokį renginį važiuoti. Negali turėti visko viename automobilyje, tad jeigu reikėtų rinktis tarp dviejų papildomų vietų gale ir kiek didesnės bagažinės, aš rinkčiausi sėdynes“, – teigia sportininkas, pridurdamas, kad važiuojant vienam ir pritrūkus vietos bagažinėje, visada galima panaudoti galinę sėdynę.

Tai yra bene pagrindinis skirtumas tarp šiuolaikinių 7 vietas turinčių automobilių ir gamintų anksčiau: dėl konstrukcijos ypatybių į bagažinės dugną įmontuojamos papildomos sėdynės ją

sumažina minimaliai. Geras pavyzdys – tas pats „Peugeot 5008“, kurį galima užsisakyti ir su 5, ir su 7 sėdimomis vietomis. Penkiaviečio modelio bagažinėje telpa 1 060 l krovinių, o septynviečio, kai sėdynės nulenktos, – 952 l.

Pardavėjai pastebi, kad trečiąją sėdynių eilę papildomai įrengti prašo net ir trijų ar keturių asmenų šeimos, nors jos ir neplanuoja dažnai jų naudoti. Privalumas kainuoja nedaug, bagažinės vietos beveik neatima, tad daugelis klientų papildomą sėdynių eilę renkasi tarsi navigacijos programą. Abiejų funkcijų prireikia retai, tačiau kai taip nutinka, jos atsiperka akimirksniu.

